

вовведенням стають невідповідність нових типів навчально-виховних закладів вимогам батьків, які здебільшого орієнтуються на традиційні стандарти навчання і виховання.

Не менш гострими є проблеми адаптації нововведення до нових умов. Часто вони спричинені намаганнями пристосувати до конкретних умов педагогічні технології, елементи змісту навчання й виховання, які виявили свою ефективність в інших галузях, або концепції, розроблені в зовсім інших історичних умовах. Таке механічне перенесення призводить до втрати змісту і глибинної суті інновації, що нерідко має наслідком її дискредитацію, розчарування багатьох людей, породжує нову хвилю консерватизму. Успішність інноваційної діяльності передбачає, що педагог усвідомлює практичну значущість різних інновацій у системі освіти не лише на професійному, а й на особистісному рівні. Однак включення викладача в інноваційний процес часто відбувається спонтанно, без урахування його професійної та особистісної готовності до інноваційної діяльності.

Готовність до інноваційної педагогічної діяльності — особливий особистісний стан, який передбачає наявність у викладача мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і рефлексії.

Вона є основою активної суспільної і професійно-педагогічної позиції суб'єкта, яка спонукає до інноваційної діяльності та сприяє її продуктивності.

Багато проблем, що постають перед викладачами, які працюють в інноваційному режимі, пов'язані і з низькою інноваційною компетентністю

Інноваційна компетентність викладача-система мотивів, знань, умінь, навичок, особистісних якостей викладача, що забезпечує ефективність використання нових педагогічних технологій у роботі зі студентами

Компонентами інноваційної компетентності викладача є поінформованість про інноваційні педагогічні технології, належне володіння їх змістом і методикою, висока культура використання інновацій у навчально-виховній роботі, особиста переконаність у необхідності застосування інноваційних технологій

Готовність до інноваційної діяльності є внутрішньою силою, що формує інноваційну позицію викладача. За структурою це складне інтегративне утворення, яке охоплює різноманітні якості, властивості, знання, навички особистості. Як один із важливих компонентів професійної готовності, вона є передумовою ефективної викладацької діяльності, максимальної реалізації його можливостей, розкриття творчого потенціалу. Джерела готовності до інноваційної діяльності сягають проблематики особистісного розвитку, професійної спрямованості, професійної освіти, виховання й самовиховання, професійного самовизначення викладача та готовності до самоудосконалення.

*Стрільчук Л. В., к.е.н.,  
доцент кафедри банківської справи,  
Стрільчук Ю. І., студентка  
кредитно-економічного факультету*

## **ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА У ПРОВЕДЕННІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

Головним завданням освіти в сучасних умовах є підготовка фахівців, рівень компетентності котрих відповідав би вимогам ринку. У зв'язку з цим постає необхідність впровадження у навчальний процес інноваційних технологій і посилення наукової складової.

У процесі вивчення теоретичних дисциплін широко використовується такий вид занять, як семінар-бесіда. При цьому студенти набувають навички ділового спілкування, уміння виступати в колективі, здатності креативно мислити, а викладач має змогу перевірити знання студента з усього матеріалу теми. Разом з тим опитаними може бути обмежена кількість студентів. У даному випадку також доцільним є використання експрес-опитування та тестування. Отже, викладач повинен так спланувати заняття, використовуючи одночасно різні підходи, як інноваційні, так і традиційні, щоб досягти стовідсоткового оцінювання студентів.

Важливу роль у формуванні знань і вмінь майбутніх фахівців відіграє науково-дослідна складова організації навчального процесу, яка сприяє розвитку певних здібностей студентів, умінню збирати, обробляти, аналізувати інформацію, виявляти проблеми з того чи іншого питання, а також умінню знаходити шляхи їх вирішення.

Працюючи під керівництвом викладача, студенти набувають досвіду виконання наукових робіт відповідно до вимог, що пред'являються до такого виду робіт. Виконання науково-дослідницьких робіт з різних наук у процесі навчання сприяє підготовці студента до написання магістерської дипломної роботи.

Незважаючи на обмеження часу, доцільно проводити презентації рефератів та аналітичних оглядів публікацій на семінарських заняттях. З одного боку це сприяє умінню студента виступати перед аудиторією, грамотно, лаконічно висловлювати свої думки, оперативно реагувати на поставлені питання та справлятися з непередбачуваними елементами спілкування. З іншого боку студенти в групі отримують корисну інформацію не лише з тієї проблеми, над якою самі працюють, а й із проблем, які досліджують одногрупники, що сприяє розширенню світогляду та розвитку особистості. Враховуючи часові обмеження, на жаль, не всі презентації можуть бути представлені на семінарських заняттях.

Слід зазначити, що на якість виконання кожного виду роботи студента впливає стимулюючий чинник, яким є оцінювання знань студентів. Кожен студент на семінарському занятті повинен отримати певні вміння та знання, які у свою чергу мають бути оцінені. У процесі презентації реферата чи аналітичного огляду публікацій студенти, які брали активну участь в обговоренні проблеми, в дискусіях, отримують відповідні бали. Для досягнення стовідсоткового оцінювання на таких заняттях доцільно також застосування таких інноваційних технологій як експрес-контроль чи тестування.

Застосування інноваційної та наукової складової на семінарських заняттях сприяє підвищенню рівня засвоєння навчального матеріалу, розвитку усного мовлення та наукового мислення студентів, формуванню умінь і навичок майбутніх фахівців.

*Ходакевич С.І., к.е.н.,  
доцент кафедра банківської справи*

## **НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА СТУДЕНТІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ**

Науково-дослідницька робота студентів є одним із найважливіших засобів підвищення якості підготовки і виховання спеціалістів з вищою освітою, здатних творчо застосовувати в практичній діяльності найновіші досягнення науково-технічного прогресу.

Оскільки головним завданням вищих навчальних закладів є підготовка спеціалістів для економіки, то найважливішим питанням здійснення дослідницької діяльності було і залишається питання про її вплив на навчальний процес. Досвід свідчить, що розвиток наукових досліджень безпосередньо впливає на якість навчального процесу, оскільки вони змінюють не лише вимоги до рівня знань студентів, а й сам процес навчання і його структуру у вищій школі, підвищуючи ступінь підготовленості майбутніх спеціалістів. Розвиток науки у вищій школі передбачає підвищення якості підготовки спеціалістів, здатних, у свою чергу, після закінчення навчання самостійно вирішувати серйозні наукові завдання, йти у рівень з передовими ідеями теорії і практики управління економікою.

Залучення до наукової роботи робить для студентів дисципліни, які вивчаються, предметними, стимулюючи їх засвоєння. Підвищення ефективності вузівських науково-дослідних робіт, залучення до їх виконання студентів підвищують і якість підготовки спеціалістів вищої кваліфікації. За рахунок цього вузівська наука має можливість омолоджувати наукові кадри, оскільки приплив молодих учених здійснюється постійно. Ця особливість дає великі переваги вищій школі як з точки зору розвитку самих досліджень, так і з точки зору підготовки наукових кадрів. Тому специфіка роботи вищих навчальних закладів потребує не простого, а органічного поєднання навчально-виховної і науково-дослідної роботи викладачів, аспірантів і студентів. Типовими у цій галузі є інтеграція і подальша спеціалізація наукової діяльності та прискорення темпів її розвитку. При цьому наявність кафедр і спеціальностей різних профілів і напрямів створює можливість проведення комплексних досліджень.

Науково-дослідницька діяльність студентів включає в себе два взаємопов'язані напрями:

— навчання студентів елементам дослідницької діяльності, організації та методики наукової творчості;

— наукові дослідження, що здійснюють студенти під керівництвом професорів і викладачів за загально-кафедральною, загально-факультетською чи вузівською науковою проблемою.

Поступове зростання обсягу і складності набутих студентами знань, умінь, навичок у процесі виконання ними наукової роботи забезпечує вирішення таких основних завдань: формування на-